

منجیات در کیمیای سعادت بر اساس سبک نویسنده

ناهیده زرعی* nadiazarei25@yahoo.com

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه گیلان

محمدعلی خزانه‌دارلو

دانشیار دانشگاه گیلان

واژگان کلیدی

* سبک

* غزالی

* تحلیل گفتمان

* منجیات

چکیده

در ساده‌ترین تعریف، سبک اشاره دارد به شیوه بیان در نوشتن یا سخن گفتن که توسط فردی معین و برای هدفی خاص، به کار گرفته می‌شود. براساس این تعریف، غزالی در منجیات صاحب سبک و ایدئولوژی خاص خود است که از باورهای زبانی و فکری او نشأت می‌گیرد، به‌طوری‌که آشنایی با سبک هر نویسنده می‌تواند ما را در بررسی اثر او، یاریگر باشد. در این پژوهش با روش توصیفی - تحلیلی و با رویکرد تحلیل گفتمان، به بررسی ربع منجیات غزالی در کیمیای سعادت پرداخته می‌شود. بررسی این ربع نشان می‌دهد که غزالی در نثر ساده و روان این اثر، علاوه بر طرح مباحث عرفانی و سیر و سلوک عملی، به مسایل تعلیمی نیز پرداخته است. سبک او در منجیات، عرفانی، تشویق و ترغیب به آخرت‌گرایی و سیر به سوی حق است. او در این روند از حد اعتدال و مذهب عدول می‌کند و همین امر او را صاحب ایدئولوژی و سبک خاص می‌کند. هدف پژوهش این است که، سبک منجیات غزالی را با رویکرد تحلیل گفتمان آرایه دهد و نشان دهد که این شیوه در بررسی سبک نویسندگانی که آثارشان کارکرد اخلاقی و عرفانی دارد، ابرار مناسبی است.